

önmagából. E sorok írása közben mindig kifejezést követelt az a gondolatunk, hogy tanári köreink munkáját nagyon megelevenítené az efféle dolgok tárgyalása, érdekesebbé és hasznosabbá, pályáját kezdő komolyabb tanárnak is kívánatosná tenné a munkálkodást. Épen a dolgozatok kivált az anyanyelvi dolgozatok kérdése nagyon fontos, tárgyalása sokszorosan szükséges. Mennyi kisebb-nagyobb kérdés merült fel csak ilyen átfutás alkalmával is, hát még ha terünk volna részletes fejtegetésre, hogy ne ismertetésnél kellene maradnunk, hanem a magyar dolgozatokkal hasonló módon foglalkozhatnánk! A németországi viszonyokról és gondolatokról szóló eme munkálat tanulságain kívül némi megnyugvást is szerez a magyar olvasónak.

i. s.

Octave Feuillet: Le village. Magyarázta *Ballenegger Henrik*. Ára 70 fl. Budapest. Lampel R. 1900. Francia könyvtár 12. sz.

Tavaly végig futottam a reáliskolák évvégi értesítőit s az elvégzett tananyag című rovatban tuczatjával akadtam oly könyvekre, melyek idegenből jutottak hozzánk.

Azért helyesen járnak el az új könyvtár szerkesztői, hogy először a tanterv követelte műveket bocsátják közre; s reméljük, hogy a reáliskolák V. osztályára előírt művekről sem feledkeznek meg. Nézzük már most a czimben jelzett füzetet. Feuillet egyfelvonású vígjátéka jó olvasmány, kivált leányiskolák számára. Már tárgya is odautalja: a családi élet örömei és előnyei a kalandos élvezetet hajhászó élet fölött; a nő hivatása s. b. mind oly dolgok, melyek bemutatásával jelen darabunk foglalkozik.

Megjegyzésem a szövegre nézve az, hogy vagy 20 sor elmaradt, melyek tartalma sem pädagogiailag, sem erkölcsileg nem kifogásolható; sőt a darab korára nézve épen jellemző.

A bevezetésben a szerző Feuillet életét vázolja: azután felsorolja az író drámáit és regényeit, melyek a bevezetésnek felét teszik. Ezt bátran el lehetett volna hagyni, mert szükség esetén bármilyen kézikönyvben fellelhető. E helyett Feuillet koráról s magáról a vígjátékról szerettünk volna hallani néhány útbaigazító szót. Azt hiszem, nem érünk sokat ha a leányiskolák phrasis világát ilyen kitételrel szaporítjuk: «Feuillet az utolsó romantikusnak tekinthető, de a mellett az idealista iránynak főképviselője századunk második felében».

A jegyzetek csekély kivétellel felölelik a szöveg nehezebben érthető kifejezéseit. Itt-ott csúszott közbe egy-egy ismertebb szó; de inkább adjunk többet, mint kevesebbet. A l'avènement du céleste empereur-nél megjegyzendő, hogy a chinai császár trónralépéséről van szó, le pâle satellite a hold, zecchino, olasz pénz. Mit jelentenek ezek az olasz mon-

datok: O bell'alma innamorata! (13. l.). Evviva la liberta. (22. l.). Nem ártott volna röviden megírni, hogy mi az a sphinx, Alhambra, Colisée, Parthénon.

A rendestől eltérő szók kiejtését meg kellett volna jelölni; így pl. Atlas, punch, toast, scintillement, pampas, le sphinx, sourcil, Peschiera, Ostrogoth, ciceroni. . . Nincs megmondva, mit jelent az 59. l. fam., 68. l. fig., és a 68. l. pop. A jegyzetek után vetett fordítási gyakorlatok nehezek. Nem tartom helyesnek, ha a magyar szöveget a francia észjárásnak megfelelően szövegezzük, ilyen formán belesegítjük ugyan a tanulót a neki idegen gondolkodásmódba, de kockára tesszük helyes magyarságát. Legyen a szöveg minden ízében magyar, ha már segíteni akarunk, tegyük az eltérő részeket zárójelbe. Végül a felülőbb sajtóhibákat jegyzem ide:

Les amours de Philipe (1877.) e. h. 1888.	VII. l.
Monsieur de Rouvière e. h. Monsieur Ronvière	2. l.
posee e. h. posée	10. l.
est ce que l'ai vécu e. h. est ce que j'ai vécu	23. l.
je te le disait hien e. h. bien	46. l.
ondais sa maison e. h. on a	47. l.
est ce done e. h. donc	51. l.
l'appât e. h. appât	56. l.
l'avènement e. h. avènement	62. l.
recousse e. h. rescousse	64. l.
A füzetet t. kartársaim figyelmébe ajánlom.	bn.

Pædagogiai programmértekezések 1899—1900. iskolai évről.

Babiák Nándor: A modern pædagogia alapelvei. — Áradi áll. főreálisk. III—X. l.

Baksay József: A művészeti oktatás és szemléltetés kérdésének vázlatos történeti feltüntetése. — Szegedi kegyesr. főgymn. 20—76. l.

Balog Mór: Ábrázoló geometriai szemléltető készülék. — Budapesti VI. áll. főreálisk. 10—17. l.

Benka Gyula: Nobile officium a gymnasium életében. — Szarvasi ág. főgymn. 5—19. l.

Bothár Dániel: Egynehány szó a philologiai tanításról. — Soproni ág. lyceum 3—15. l.

Bozóky Endre: Középkolai oktatásügyünk történetének rövid áttekintése. — Budapesti I. áll. főgymn. 5—25. l.

Csigy Antal dr.: Az erkölcsi nevelés postulátumáról. — Beregszászi áll. főgymn. 3—13. l.

Döbrössy Alajos: Kell-e külön tanterv az osztatlan népiskolának? — Pécsi püspöki tanítóképző.